

Framgångsrikt
vindkraftsföretag
blir norrlandsägt

W3 ENERGY

Ett riktigt
succéår för
Smart Recycling

SMART RECYCLING

Läderskor
som gör
skillnad

SANDLUND/HOSSAIN

Framtidstron
i topp för
Inlandsbanan

INLANDSBANAN

ÅRSREDOVISNING OCH HÅLLBARHETSREDOVISNING 2019

NORRLANDSFONDEN

TOPPLÅN FÖR FÖRETAG SEDAN 1961

VD-ORD

BEHOVET AV NORRLANDS- FONDENS TOPPLÅN VÄXER

Den ekonomiska aktiviteten i norra Sverige under år 2019 påverkades av den globala konjunkturavmattningen. Norrlandsfonden kan trots en avtagande konjunktur redovisa en växande kreditstock där vi möjliggjort viktiga framtidssatsningar hos företag. Särskilt glädjande är att vi under året finansierat hela 85 företag som för Norrlandsfonden är helt nya kunder och det med en god spridning i branscher och över den norrländska geografien, summerar styrelseordförande Gunnar Olofsson.

Min bedömning är att behovet av Norrlandsfondens topplån växt i en kreditmarknad med ökade regleringskrav på bankerna och där kreditbesluten, särskilt i Norrlands inland med allt färre bankkontor, hamnat allt längre ifrån företagen. I denna utveckling är det väsentligt att Norrlandsfonden har en fortsatt god finansieringskapacitet. Därför är det glädjande att Norrlandsfondens samarbete med den Europeiska Investeringsfonden, EIF, förlängts till att omfatta tiden till och med början av år 2021. Med avtalet ges Norrlandsfonden fortsatt möjlighet till riskdelning i finansieringen av tillväxtföretag. Det gör att vi kan spänna bågen i vårt topplåneerbjudande säger vd Lars-Olov Söderström. Norrlandsfondens resultat för året är förbättrat trots det fortsatt låga ränteläget. En god avkastning i kapitalförvaltningen samt

en framgångsrik avyttring av konvertibler i ett av regionens lovande avknopningsföretag lade grunden till överskottet. Bidragande är också den riskreducering i kreditstocken som samarbetet med EIF innebär. Resultatet läggs nu till fondkapitalet och stärker den framtida utlåningskapaciteten säger Gunnar Olofsson.

Norrlandsfonden går in i år 2020 med ambition om en fortsatt offensiv bearbetning av marknaden. En stark egen balansräkning och samarbetet med EIF ger goda förutsättningar att svara upp mot de norrländska företagens behov av topplån. Kompetenta och engagerade medarbetare är den avgörande resursen för att nå målsättningen om att vara den ledande norrländska topplånefinansören.

”

Regionen har enligt min uppfattning en unik position i att kunna leverera affärsmässiga lösningar i förändringsresan till ökad hållbarhet.

Gunnar Olofsson, styrelseordförande

För att vara en attraktiv arbetsgivare med nöjda, motiverade och kunniga medarbetare är det väsentligt med satsning på kompetensutveckling och att verka för en god inkluderande företagskultur baserad på tydliga spelregler och tillit, fortsätter Gunnar Olofsson.

Ja, en stabil egen ekonomi och ett engagerat team av medarbetare ger Norrlandsfonden god grund att stå på inför de möjligheter och utmaningar som väntar kommande år. En avtagande global tillväxt väntas leda till en dämpning av konjunkturen i regionen. Fortsatt osäkerhet om effekter av handelskrig, Brexit och geopolitiska oroshärder gör den närmaste framtiden svårbedömd. Men det finns också mycket positiva inslag i den norrländska ekonomin som väntas bli motkrafter till en global avmattning. Ett antal pågående stora investeringar i regionen håller uppe den ekonomiska aktiviteten. Här kan nämnas stadsomvandlingen i Malmfälten, Northolds investering i en batterifabrik i Skellefteå, miljardinvesteringar i vindkraft på ett flertal ställen samt

SCAs kapacitetsutbyggnad i Obbola säger vd Lars-Olov Söderström.

Det finns också en potential till ökad förädling inom regionen av naturgivna förnyelsebara resurser såsom skog och vattenkraft. Till detta skall adderas mineralresurser och en natur attraktiv för turism. Omställning till en mer hållbar konsumtion med minskad klimatpåverkan ger Norrland med sina råvarutillgångar nya intressanta möjligheter. Regionen har enligt min uppfattning en unik position i att kunna leverera affärsmässiga lösningar i förändringsresan till ökad hållbarhet. Det leder till både ett ansvar och en möjlighet för Norrlandsfonden att med finansieringslösningar vara delaktig i denna utveckling. Det blir därför en prioriterad uppgift för den verkställande direktör som nu är under rekrytering till Norrlandsfonden att leda organisationen så att den med full kraft arbetar i den inriktningen avrundar styrelseordförande Gunnar Olofsson.

ÅRET SOM GÅTT

2019 innehöll en hel del intressanta och välbesökta arrangemang för Norrlandsfonden. Norrlandsfonden var samarbetspartner till de Stora Styrelsedags-seminarier som hölls i Östersund, Sundsvall, Umeå, Skellefteå och Luleå. Dagarna innehöll högtintressanta föreläsningar och drog till sig ett stort antal deltagare. Norrlandsfonden var också partner till det tionde årliga eventet Åre Business Forum, i Åre. I november månad presenterade Norrlandsfonden den konjunkturbarometer som ges ut i samarbete med Statistiska Centralbyrån. Luleå, Skellefteå, Umeå, Östersund, Sundsvall och Gävle besöktes under två intensiva turnédagar. Därefter på ett tiotal andra orter i regionen. De norrländska riksdagsledamöterna fick också en särskild genomgång.

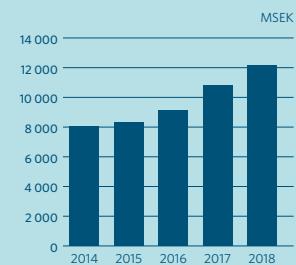
Sedan ett stort antal år tillbaka är Norrlandsfonden partner till affärsplanetävlingen Venture Cup och Ung Företagsamhet i de fem norrlandslänen. Utöver finansiell stöttning deltar Norrlandsfondens personal i olika aktiviteter och juryarbete runt om i regionen.

Bland de föreläsningar som hållits under året kan vi lyfta Vasa-kronans hållbarhetschef Anna Danell i Gävle med sin inspirerande dragning om kopplingen mellan hållbarhet och lönsamhet. Detta som ett led i Norrlandsfondens samarbete med Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA) och IVA Nord. Ett annat samarbete var när IVAs vd Tuula Teeri i Luleå presenterade den högtintressanta genomgången av årets spännande teknikhändelser i Sverige under rubriken "Framsteg inom forskning och teknik 2019"

NORRLANDSFONDENS KUNDER 2019-12-31 OCH DERAS UTVECKLING FÖREGÅENDE FEMÅRSPERIOD

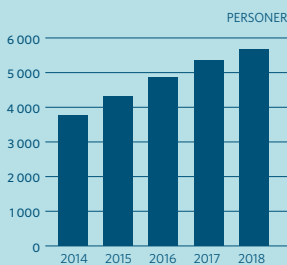
Förändring omsättning
2014-2018

+52%

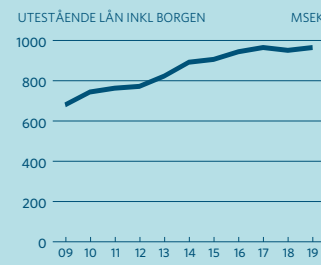
Förändring antal anställda
2014-2018

+50%

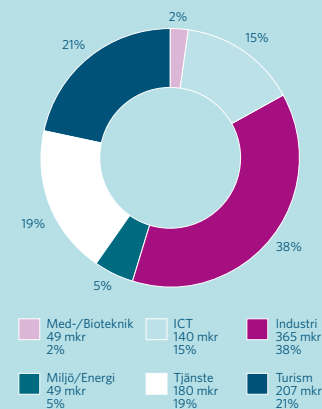
Tillväxt
2009-2019

+42%

NORRLANDSFONDENS KREDITSTOCK

Branschfördelning

NORRLANDSFONDEN

... är en stiftelse grundad år 1961 med fondkapitalet tillskjutet av LKAB och staten. Norrlandsfonden drivs affärsmässigt utan beroende av kapitaltillskott.

... har ett eget kapital på 1,3 miljarder kronor och engagemang i 472 företag.

... erbjuder lån, konvertibla skuldebrev och olika former av garantier för nyetablering, utveckling och expansion i små och medelstora företag.

... är delägare i riskkapitalbolag och engagerade i företagsinkubatorer. ... medverkar aktivt i Ung Företagsamhet och Venture Cup.

... har kontor i Luleå och Sundsvall.

... har en regionalt väl förankrad styrelse och revisorer utsedda av regeringen.

HÅLLBARHETS- REDOVISNING 2019

HÅLLBARHET FÖR NORRLANDSFONDEN

2019 års hållbarhetsredovisning, som är den tionde i ordningen, beskriver Norrlandsfondens arbete med verksamhetens viktigaste hållbarhetsfrågor och hur hållbarhetsarbetet bedrivs i verksamheten. Den tar sin utgångspunkt i ekonomisk, miljömässig och social hållbarhet. Norrlandsfondens ambition är att redovisningen ska vara enkel att ta del av för Norrlandsfondens intressenter och den utgör den lagstadgade hållbarhetsrapporten enligt årsredovisningslagen.

Viktiga händelser under 2019

Under 2019 eskalerade debatten runt hållbarhetsfrågorna framför allt med fokus på klimatrelaterade frågor. Hållbarhet går allt djupare in i allas medvetande och påverkar allt mer konsumtionsmönster. I samhället och i företagen arbetas och bedrivs forskning och utveckling som bidrar till att minska klimatavtrycken och som på sikt kan bidra till en bättre ekonomi och konkurrenskraft för företagen.

Norrlandsfonden skapar hållbara värden och bidrar till tillväxt

Hållbarhet är centralt för Norrlandsfonden som i snart 60 år finansierat små- och medelstora företag i de fem nordligaste länen och är en viktig aktör på den finansiella marknaden i Norrland. För Norrlandsfonden handlar hållbarhet om ett långsiktigt förhållningssätt - att tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter. Norrlandsfondens företagskultur med kärnvärdena **Långsiktighet**, **Kompetens** och **Engagemang** ska prägla hur verksamheten agerar som affärspartner, arbetsgivare och placerare.

Norrlandsfonden bidrar till hållbar tillväxt i Norrland genom finansiering av företag. Krediter lämnas som topplån till företag som vill utveckla sin verksamhet och som har en tillväxtpotential. Krediterna är ett komplement till bankernas och den övriga kreditmarknadens utbud av krediter. Särskilt viktigt ur ett kundperspektiv är att Norrlandsfonden finns tillgänglig med resurser även i tider av finansiell oro.

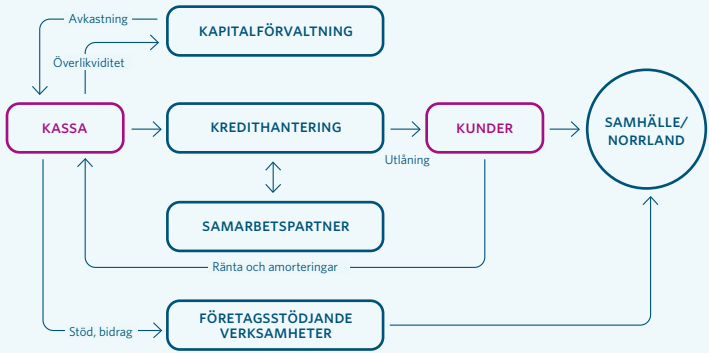
Det är stiftelsens stadga som reglerar grunderna för hur verksamheten styrs. Av stadgan framgår att verksamheten ska bedrivas på så sätt att det egna kapitalet bibehålls nominellt intakt. Norrlandsfonden har en cirkulär affärsmodell där stiftelsens kapital finansierar utlåning till företag i Norrland som sedan återbetalar lånen så att kapitalet ånyo kan lånas ut. Norrlandsfonden kan även ta initiativ till, och bidra med, insatser för att utveckla förutsättningarna för näringslivet i Norrland. Stiftelsen är skattebefriad och är inte skattepliktig för mervärdesskatt. Norrlandsfondens fondkapital är tillskjutet av LKAB och av staten. Norrlandsfonden har inga anslag och drivs affärsmässigt utan beroende av kapitaltillskott eller driftsbidrag. Norrlandsfonden bär riskerna vid utlåning och med ränteintäkter från lånerörelsen och avkastning från kapitalplaceringar kan Norrlandsfonden långsiktigt och återkommande medverka till finansiering av företag. Norrlandsfonden har ett långsiktigt ansvar att bidra till utveckling och tillväxt i Norrland och därmed indirekt till ökad sysselsättning. Det bidrar till visionen att "Norrlandsfonden bidrar aktivt i utvecklingen av Norrland till en hållbar tillväxtregion".

NÅGRA EXEMPEL PÅ AKTIVITETER NORRLANDSFONDEN HAR GENOMFÖRT UNDER 2019 ÄR:

- Ett ökat fokus på riskbedömning av hållbarhetsfrågor vid kreditgivning - ny mall för riskbedömning har införts.
- Genomfört två seminarier för hela personalen, Att hantera stress och Utbildning i mänskliga rättigheter.
- I samverkan med IVA Nord arrangerat tre seminarier med hållbarhetstema.
- Fördjupad intressentdialog med efterföljande analys och workshop.
- Ny hållbarhetspolicy beslutad av styrelsen.

NORRLANDSFONDENS VÄRDEKEDJA

Norrlandsfondens uppdrag innebär att stimulera och möjliggöra hållbar tillväxt i Norrland. En förutsättning för detta är att kunna identifiera och finansiera hållbara affärsmöjligheter som bidrar till företagens tillväxt och utveckling i regionen. I rollen som affärspartner, arbetsgivare och placerare ska Norrlandsfonden vara ett föredöme.

Norrlandsfondens kassa består av medel som har tillförts genom riksdagens beslut vid uppbyggnaden av Norrlandsfonden samt de medel som uppkommer i verksamheten genom utlåning och placering av likviditet som inte direkt ska betalas ut som krediter. I vårt hållbarhetsarbete tar vi ansvar för hela värdekedjan.

Norrlandsfondens strategi

Norrlandsfondens strategi tar sin utgångspunkt i fondens vision, kärnvärden och uppdrag vilket ska bidra till utvecklingen av Norrland. För att lyckas krävs att kunder, medarbetare och samarbetspartners engagerar sig i detta arbete.

Styrelsen beslutade i december 2015 att prioritera tre strategiska områden där Norrlandsfonden gör mest nytta; hållbarhetsambitioner i utlåning, medarbetarnas kompetens samt hållbara placeringar. Mål och mätetal togs samtidigt fram för de tre fokusområdena. Höstens analys och diskussion om fortsatt väsentlighet har inte föranlett några andra prioriteringar.

Den fortsatta strategin är att integrera hållbarhet i alla delar av verksamheten genom ett kontinuerligt och målmedvetet arbete med särskilt fokus på hållbarhet i utlåning, medarbetarnas kompetens och att placera likviditet hållbart. Verksamheten ska bedrivas på ett sådant sätt att hållbarhetsfrågor får en naturlig del i utförandet av uppdraget och där den egna verksamheten förorsakar så liten negativ påverkan på miljö och människor som möjligt.

Norrlandsfondens strategi tar sin utgångspunkt i fondens vision, kärnvärden och uppdrag vilket ska bidra till utvecklingen av Norrland.

Hållbarhet i utlåning

Norrlandsfondens mest väsentliga hållbarhetspåverkan är via kreditgivningen. För att bedriva en hållbar och sund kreditgivning krävs ansvarstagande och långsiktighet.

Medarbetarnas kompetens

Norrlandsfondens medarbetare är verksamhetens viktigaste tillgång. Norrlandsfondens ambition är att vara en utvecklande, rättvis och jämställd arbetsplats som skapar engagerade medarbetare.

Hållbara placeringar

Norrlandsfondens överskottslikviditet, kapital som inte är utlånat till kunder, placeras i räntebärande värdepapper och i aktier. Norrlandsfonden har genom placeringarna en indirekt påverkan på hållbarhet.

Framgångsrikt vindkraftsföretag blir norrlandsägt

W3 Energy

En one-stop shop för förvaltning, drift och optimering av vindkraftsparker som numera är norrlandsägt. Norrlandsfonden har deltagit med finansiering i ägarskiftet.

Hösten 2019 köpte företagsledningen, i egenskap av Per Olofsson samt styrelseordförande Pär Dunder, dåvarande Svevind Solutions av den tidigare ägaren Svevind AB. Bolaget namnändrades till W3 Energy och är alltså numera helt norrlandsägt.

– Det betyder mycket att få göra saker i rätt tid och den här affären gjordes vid helt rätt tidpunkt. Nu har vi börjat det nya året med nytt varumärke och en ny affärsplan och kan köra full fart framåt. Tack vare våra finansörer har detta varit möjligt, säger Per Olofsson, numera majoritetsägare i W3 Energy.

Ursprungsbolaget bildades 2010 efter att man inom Svevind-koncernen såg behovet av ett företag som jobbar med förvaltning av de vindkraftsparker som byggs upp.

–Det blev tydligt för oss att en av framgångsfaktorerna för en väl-fungerande vindkraftspark är just aktiv förvaltning. Men det saknades en aktör som kunde leverera den breda kompetens som krävs.

En milstolpe i företagets historia var när man 2017 tecknade kontrakt med Markbygden ETT om driften av deras idag 179 turbiner.

”

Tekniken för vindkraft har utvecklats mycket de senaste åren och vindkraft har blivit mycket mer lönsamt.

Namn: Anna Hedström
Marknadsområden: Umeå med kranskommuner och Lycksele.
Favoritplats i Norrland: Utförsåkingen i Riksgränsen är magisk.

Varför tror ni på W3 Energy?

I Sverige har det beslutats om investeringar i ny vindkraft för över 70 miljarder kronor och då tillkommer även investeringar för att utveckla den befintliga. Dessutom har tekniken

för vindkraft utvecklats mycket de senaste åren och vindkraft har blivit mycket mer lönsamt.

Hur ser framtiden ut för företaget?

Min framtidsspaning är att det här är ett bolag som kommer att växa rejält. Marknaden växer kraftigt och W3 Energy ligger kompetensmässigt i framkant inom branschen.

Fullt utbyggd kommer Markbygden att utgöras av hela 1101 turbiner och därmed vara Europas största landbaserade vindkraftspark.

– Tack vare den här affären är vi idag ett stort team med unik spetskompetens inom alla de områden som svenska och internationella vindparksägare efterfrågar.

I Sverige planeras stora investeringar i nya vindkraftsparker och även uppgraderingar av de befintliga och W3 Energy kommer att bli en viktig partner. De största investeringarna som kommer att ske i Norrbotten och Västerbotten de kommande åren är inom vindkraft. ■

HÅLLBARHET I UTLÅNING

Norrlandsfondens mest väsentliga hållbarhetspåverkan är genom kreditgivning. Norrlandsfondens uppdrag innebär att erbjuda topplån till företag som har tillväxtambitioner. För att bedriva en hållbar och sund kreditgivning krävs ett ansvarstagande som inte äventyrar Norrlandsfondens långsiktiga förmåga att kunna fullfölja sitt uppdrag.

Norrlandsfonden har ett samarbete med Europeiska Investeringsfonden, EIF, i form av en garanti för utlåning till tillväxtföretag. Samarbetet med EIF stärker Norrlandsfondens möjligheter att uthålligt fullfölja sitt uppdrag samtidigt som garantin från EIF gör att Norrlandsfonden kan medverka i finansiering av företag som satsar på mer riskfyllda och avgörande satsningar i innovation, produktutveckling och tillväxt.

Kreditverksamheten regleras av en kreditpolicy som är föremål för årliga revideringar. Av ramverket framgår att hållbarhetsaspekter ska beaktas i alla utlåningsbeslut. I kreditgivningen ska Norrlandsfonden främja hållbarhetsfrågor genom att prioritera företag som investerar i miljöförbättrande teknik med väsentlig positiv effekt för den egna verksamheten eller i de tjänster som tillhandahålls. Även hållbarhetsförbättrande åtgärder på andra områden kan premieras. Detta ska ske genom att i uppsökande verksamhet ge extra uppmärksamhet åt dessa företag. Vidare ska Norrlandsfonden vara beredd att bevilja kredit med mer förmånlig ränta än i normalfallet och ta en högre risk i dessa krediter.

I samband med att en ny mall för kreditanalys har tagits i bruk under 2019 har hållbarhet lyfts in i riskbedömningen av företag på ett tydligare sätt än tidigare genom att hållbarhet i företaget betygssätts separat. Bedömningen utgår från ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Betyget på företagets hållbarhetsarbete påverkar därmed både kreditbeslut och riskbedömning vilken styr prissättning av krediten.

Som stöd för arbetet med bedömning av hållbarhetsaspekter i de företag som söker finansiering finns riktlinjer vilka ska vara vägledande i dialogen med företaget och i analysen. En viktig utgångspunkt i analysen är de hållbarhetsfrågor som de statliga bolagen har att förhålla sig till; miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, antikorruption, affärsetik, jämställdhet och mångfald.

Norrlandsfondens uppgift är att bedöma hållbarheten i det specifika företaget i relation till branschens övriga företag samt den riktning företaget tar i hållbarhetsarbetet. För bedömning av ekonomisk hållbarhet är den avgörande bedömningsgrunden den långsiktiga ekonomiska utvecklingen. En viktig social hållbarhetsfaktor för Norrlandsfonden är utvecklingen av Norrlands inland. Norrlandsfonden utgår från och respekterar de tillstånd företagen har fått för att bedriva sin verksamhet.

Kunder som har beviljats en kredit får i kundenkäten svara på om någon form av hållbarhet har diskuterats. Frågan har ställts sedan 2016 och som tidigare år får frågan lägre betyg än övriga enkätfrågor. I år har samtliga som besvarat enkäten även besvarat frågan om hållbarhet. Det genomsnittliga betyget för 2019 års enkäter är 4,63 jämfört med 4,0 (2018), högsta möjliga betyg är 6.

Så här skapar Norrlandsfonden samhällsnytta

Norrlandsfonden är med och finansierar tillväxt och indirekt sysselsättning och bidrar till samhällsbyggande i Norrland. Här är några exempel på de senaste 5 årens bidrag.

	2019	2018	2017	2016	2015
Årets utlåning beräknas generera investeringar i norrländskt näringsliv med	1 800 mkr	1 700 mkr	2 400 mkr	2 750 mkr	1 250 mkr
Utlåning till företag i Norrlands inland	48%	40%	44%	41%	45%
Lån till företag som ägs eller leds av kvinnor*	28%	24%	26%	19%	21%
Samhällsprojekt	1,5 mkr	2,0 mkr	1,6 mkr	1,7 mkr	2,6 mkr

De engagemang som Norrlandsfonden beviljat, cirka 293 mkr, har medfinansierats av bl.a banker och ägare med cirka 1 490 mkr.* Definition: en ägarandel om lägst 25% eller en kvinna som vd i bolaget.

INFÖR 2020 ÄR DE FORTSATTA HÅLLBARHETSAMBITIONERNA I UTLÅNING:

Hållbarhetsaspekter ska vägas in i alla utlåningsbeslut.

Utveckla bedömningen av hållbarhet i kredit-PM med inriktning på ekonomiska, sociala och miljömässiga aspekter.

MÅL*

Hållbarhetsaspekter ska beaktas i alla utlåningsbeslut.

Kvaliteten i bedömningen av hållbarhet i kredit-PM ska öka.

Antal beslut som genomgått hållbarhetsanalys ska uppgå till 100%.

UTFALL

I samtliga beslut under 2019 har hållbarhetsaspekter beaktats och med ny analysmall som har tagits i bruk under 2019 betygsätts samtliga företag som analyseras i samband med en kreditprövning.

*mål tagna av Norrlandsfondens styrelse i december 2015. Under 2017 justerades målen.

100%

av alla beslut ska ha genomgått en hållbarhetsanalys.

MEDARBETARNAS KOMPETENS

För att Norrlandsfonden ska kunna bedriva en bra verksamhet, både som kreditgivare och ur ett hållbarhetsperspektiv, är medarbetarnas kompetens en viktig förutsättning. Genom medarbetarna kan Norrlandsfonden påverka hållbarhetsfrågor och väcka hållbarhetstankar i kundföretagen. För att identifiera risker och möjligheter i utlåningen är det därför av stor vikt att medarbetarna, förutom hög kompetens inom företagsanalys, även har hög kompetens inom hållbarhet.

Ett prioriterat mål är att medarbetarna upplever att de har kompetens att lyfta hållbarhetsfrågor med kunderna. För att uppnå detta mål behövs kontinuerlig utbildning specifikt kopplat till hållbarhetsrelaterade risker och möjligheter.

Även erfarenhetsutbyte är av stor vikt. Vid de årliga medarbetarsamtalen följs frågan upp om hur företagsanalytikerna upplever sin kompetens inom hållbarhet. Medarbetarsamtalen under 2019 pekar på att företagsanalytikerna känner sig trygga med att lyfta hållbarhetsfrågor i dialog med sina kunder. Staten bidrar till utveckling och erfarenhetsutbyte genom seminarier. Två medarbetare deltar i Näringsdepartementets nätverk för hållbarhetsfrågor och har genomgått utbildning i GRI Standards.

Under 2019 har Norrlandsfonden genomfört två hållbarhetsutbildningar för hela personalen, en utbildning om stresshantering; Stress, tankar, arbetsglädje och beteende, samt en utbildning i mänskliga rättighetsfrågor; En introduktion till mänskliga rättigheter.

Vid de årliga medarbetarsamtalen följs frågan upp om hur företagsanalytikerna upplever sin kompetens inom hållbarhet.

Fakta om medarbetarna

Norrlandsfonden har vid årsskiftet 15 tillsvidareanställda plus tf VD varav elva i Luleå och fem i Sundsvall. Samtliga medarbetare är anställda på heltid. Samtliga medarbetare har ett medarbetarsamtal och ett lönesamtal varje år.

	2019	2018	2017	2016	2015
Årsanställda	14	14	14	14	15
- antal kvinnor	9	9	7	8	8
- antal män	5	5	7	6	7
Sjukfrånvaro	7,4%	3,2%	3,6%	1,7%	1,1%
Utbildningstimmar per anställd	52	31	26	36	36
- timmar för kvinnor	57	28	30	35	37
- timmar för män	43	32	21	36	35
- företagsanalytiker	63	26	25	42	38
- övriga anställda	33	27	27	23	33

Ökningen av sjukfrånvaron under 2019 beror på att en anställd varit sjukskriven under hela 2019. Utbildningstimmarna har totalt ökat jämfört med 2018. Flera gemensamma utbildningar har genomförts under året.

Bra arbetsmiljö och friska medarbetare är viktigt för att kunna bedriva en långsiktigt hållbar verksamhet. Norrlandsfonden arbetar systematiskt med arbetsmiljöfrågor. För att identifiera och förebygga arbetsrelaterade problem erbjuds alla anställda företagshälsovård och friskvårdsaktiviteter. Samtliga medarbetare medverkar i verksamhetsplaneringen varje år.

Norrlandsfonden verkar för en jämn könsfördelning och vid rekrytering ska alltid jämställdhet och mångfald beaktas. Norrlandsfonden accepterar inte kränkande särbehandling och har en nolltolerans mot diskriminering.

INFÖR 2020 ÄR AMBITIONEN ATT:

Medarbetarnas kompetens att lyfta och bedöma hållbarhetsfrågor ytterligare ska utvecklas via utbildningsinsatser.

MÅL*

Medarbetarna (företagsanalytiker) upplever att de har kompetens att lyfta hållbarhetsfrågor med kunderna.

Genomföra utbildning inom mänskliga rättighetsfrågor samt bedöma kundernas arbete med att säkerställa miljöansvar hos deras leverantörer, inte minst utanför landet.

UTFALL

Av medarbetarsamtalen 2019 framgår att företagsanalytikerna känner sig trygga med sin kompetens att lyfta hållbarhetsfrågor med kunder.

En utbildning med fokus på mänskliga rättigheter har genomförts.

*mål tagna av Norrlandsfondens styrelse i december 2015. Under 2017 justerades målet inför 2018.

15 st

tillsvidareanställda har Norrlandsfonden vid årsskiftet.

Lädersväskor som gör skillnad

Anders Sandlund och Tulin Hossein har slagit sina påsar ihop och skapat en produkt som håller hög kvalitet från tillverkning till design.

Namn: Daniel Moberg
Marknadsområden: Härnösand, Kramfors, Sollefteå, Vilhelmina, Åsele och Örnsköldsvik.
Favoritplats i Norrland: Juniskär utanför Sundsvall där jag är uppvuxen.

Varför tror ni på Sandlund/Hossain?
Hantverkstraditionen och hållbarhetstänket finns nedärvd genom flera generationer i dessa två familjer. Ägarna Anders Sandlund och Tulin Hossein har slagit sina påsar ihop och skapat en produkt som håller hög kvalitet från tillverkning till design. Samtidigt som man är ett föredöme i allt från materialval till socialt ansvar för sina anställda i Bangladesh.

Hur ser framtiden ut för företaget?

Vi ser att konsumentbeteendet går åt ett håll, mot att välja mer hållbara produkter. Sandlund/Hossain är pionjärer i branschen och tänker på hållbarhet i alla led. Företaget lever upp till sina värderingar och kan erbjuda en prisvärd kvalitetsprodukt. Jag tror verkligen att framtiden ser ljus ut för detta bolag.

själva och inte har några mellanled skapas marginaler som gör att vi kan ge tillbaka till det lokala samhället där vi verkar. Vi tycker att det är företag som ska ta ansvar och inte främst kunderna.

Sandlund/Hossains hållbarhetsarbete ligger i framkant i branschen. Ett fokusområde som de delar med Norrlandsfonden som är en av bolagets finansörer.

– Vår drivkraft från start har varit att visa att det går att förena lönsamhet med ansvar. Finansieringen från Norrlandsfonden har betytt otroligt mycket för oss. Vi har haft möjlighet att bygga ett lager för att kunna växa och det har varit helt avgörande för oss.

Just nu är bolaget inne i en fas där de ska skala upp och satsar på att jobba mer fokuserat med försäljningen, inte minst online.

– Framtiden känns positiv, vi har lärt oss mycket under dessa tre år som vi tar med oss på vår spännande väg framåt. Kul att vi har fått ett positivt mottagande på marknaden och att kunderna uppskattar det vi gör. ■

Sandlund/Hossain

Sandlund/Hossain erbjuder lädersväskor med hög kvalitet och design som är tillverkade på ett hållbart och schysst sätt. De beskrivs ofta som pionjärer och hyllas av branschen och kunderna.

Sandlund/Hossains historia börjar i Böle, en liten by utanför Piteå. Precis intill Piteälven startade vd:n Anders Sandlunds farfars far ett barkgarveri 1899. På Böle Garveri som nu drivs vidare i fjärde generationen har lädret alltid garvats enligt tradition utan maskiner och kemikalier. Garvningsprocessen tar upp till ett år och sedan sys läderprodukter som till exempel väskor och portföljer upp i ateljén i samma byggnad. Bolaget är kungliga hovleverantörer och erbjuder exklusiva läderprodukter som burits av bland annat flera av Sveriges statsministrar genom tiderna.

– Utgångspunkten för Sandlund/Hossain var att ta de unika erfarenheterna och värdegrunden från Böle Garveri och göra affärsmodellen skalbar och tillgänglig för fler, men fortfarande erbjuda väskor med en tidlös design och hög kvalitet, säger Anders Sandlund, vd Sandlund/Hossain.

Sandlund/Hossain är ett samarbete mellan Anders Sandlund och Tulin Hossein från Bangladesh. De lärde känna varandra genom sina föräldrar som varit vänner och jobbat ihop sedan 70-talet. Väskorna tillverkas i den egna fabriken i Bangladesh, vilket gör att man har full insyn i produktionen. Varje år donerar Sandlund/Hossain kalvar till fattiga familjer i deras hemby Bagatipara i Bangladesh. Förutom kalven får familjerna även support och utbildning och därmed en inkomst som kan innebära en väg ur fattigdom.

– För oss är vårt hållbarhetsarbete en självklarhet. Vi har alltid jobbat hållbart. Eftersom vi sköter allt från produktion till försäljning

HÅLLBARA PLACERINGAR

Norrlandsfondens överskottslikviditet, kapital som inte är utlånat till kunder, placeras i räntebärande värdepapper och i aktier. Norrlandsfonden, som ska vara ett föredöme och göra ansvarsfulla placeringar, har genom placeringarna en indirekt påverkan på hållbarhet.

Enligt Norrlandsfondens placeringsreglemente ska de externa förvaltare som anlitas av Norrlandsfonden visa att de bedriver ett aktivt hållbarhetsarbete i sin verksamhet. Norrlandsfondens placeringsreglemente är föremål för årliga utvärderingar och revideringar. Intentionerna i Agenda 2030 ska vara vägledande för kapitalförvaltningen. Placeringar får endast göras i företag som på ett godtagbart sätt följer kraven i de internationella konventioner som Sverige har undertecknat, däribland konventioner om mänskliga rättigheter och konventioner mot mutor och korruption. Vid placering i fonder krävs att fonderna ska ha lägst två av tre hållbarhets-kriterier "väljer in, väljer bort, påverkar" enligt Swesif (Sveriges forum för hållbara investeringar) eller liknande rating uppfylla.

NORRLANDSFONDENS EGET MILJÖANSVAR

Norrlandsfonden strävar efter att minimera den direkta negativa påverkan som verksamheten har på klimatet och på miljön i stort. Även om den egna direkta påverkan är begränsad arbetar Norrlandsfonden för att minska denna och verkar för att främja miljövänliga lösningar i den egna verksamheten via inköp av varor och tjänster.

Norrlandsfonden strävar efter att minska påverkan från tjänsteresor, elförbrukning, avfallsantering och användning av kontorsutrustning och förnödenheter. När det är möjligt ska kollektivtrafik och särskilt järnväg nyttjas och digitala mötesformer ska övervägas. Norrlandsfondens kontor ska ha gröna elavtal. Produkter och tjänster som Norrlandsfonden nyttjar ska uppfylla de krav på miljö- och resursanvändning som kan ställas med hänsyn till den kunskap och teknik som vid var tid gäller. Verksamhetens elförbrukning och tjänsteresor följs upp och rapporteras. Koldioxidutsläppen från tjänsteresor med bil och flyg ska klimatkompenseras.

Den största direkta påverkan på miljön är personalens och styrelsens resor med flyg och bil. Tillgänglighet är grundläggande i Norrlandsfondens verksamhet och stor vikt läggs vid detta. Den personliga kontakten är viktig för att nå lokal kännedom och för att verksamheten ska nå uppsatta mål. Norrlandsfondens verksamhetsområde omfattar 60 % av Sveriges yta och har ett särskilt fokus på utlåning till företag i Norrlands inland. Med begränsade möjligheter till effektiva kollektiva transporter är bilresor en förutsättning för att kunna uppfylla uppdraget. När det är möjligt nyttjas mer miljövänliga kollektiva transportmedel, framför allt järnväg. Vid tjänsteresor med bil används alltid hyrbilar av hög miljöklass och med hög säkerhet för medarbetarna. Tillgången till hyrbilar har ökat. Norrlandsfonden har bra digitala lösningar för telefonmöten och Skype-möten vilka nyttjas för interna och externa möten där mötesformen fungerar för ändamålet.

Koldioxidutsläppen från bilar kompenseras via köp av reduktionsenheter CER/CDM och utsläpp från flygresor kompenseras via Fly Green Fund. Fortsatt bevakas även tillgången på hyrbilar som drivs med el. Kontoren i Luleå och Sundsvall har gröna elavtal och bara förnybar energi levereras.

	2019	2018	2017	2016	2015
Elförbrukning (kWh)	28 412	30 595	34 795	35 147	36 135
Elförbrukning per anställd	1 988	2 190	2 461	2 477	2 485
Koldioxidutsläpp CO ₂ (ton) - tjänsteresor	52,3	64,4	61,2	91,2	70,5
Koldioxidutsläpp CO ₂ /årsanställd (ton) - tjänsteresor	3,6	4,6	4,3	6,4	4,8

Koldioxidutsläppen har minskat under 2019 på grund av ökad användning av tåg och färre tjänsteresor med flyg.

INFÖR 2020 ÄR AMBITIONEN ATT:

Placeringar ska göras i hållbara fonder (där hänsyn tas till etik, miljö och samhälle).

MÅL*

Alla aktieplaceringar ska göras i hållbara fonder (där hänsyn tas till etik, miljö och samhälle).

UTFALL

Samtliga aktieinnehav under 2019 har varit placerade i hållbara fonder som uttryckligen tar hänsyn till etik, miljö och samhälle. Tre av fonderna har högsta hållbarhetsrating.

Den fjärde har också hög hållbarhetsprofil men innehåller en mindre del aktier med lägre hållbarhetsklassning.

* mål tagna av Norrlandsfondens styrelse i december 2015.

2183 kWh

har Norrlandsfondens egna elförbrukning minskat med under 2019.

TRENDER OCH UTMANINGAR SOM PÅVERKAR NORRLANDSFONDEN

Norrlandsfondens verksamhet är i högsta grad beroende av vad som händer i omvärlden. Organisationen arbetar kontinuerligt med att bygga upp kunskap och kompetens inom områden som är under snabb utveckling och genomför löpande omvärldsanalys. Kontinuerligt bevakas makroekonomisk och politisk utveckling, digitalisering, befolkningsförändringar, hållbarhet och nya regelverk.

Den globala ekonomin har under lång tid präglats av mycket låga räntor. Den negativa reporäntan har under de senaste åren haft en negativ påverkan på Norrlandsfondens intäkter. Svensk ekonomi förväntas, enligt flertalet konjunkturbedömare, bromsa in under år 2020 i en marknad påverkad av avtagande global tillväxt. Norrlandsfondens egen konjunkturbarometer för regionen visar på en dämpad konjunktur i flertalet branscher men inom ramen för en normalkonjunktur. Några större investeringsprojekt förväntas ha en positiv regional påverkan under de närmaste åren. Geopolitiskt råder en stor osäkerhet om effekter av Brexit, handelskrig och konflikter. Situationen i världen är svårbedömd och ändrade förutsättningar får direkta konsekvenser för människor, samhällen och företag i Norrland.

Utvecklingen inom digitalisering går fort, inte minst inom finanssektorn, och möjliggör nya tjänster och ändrade konsumentbeteenden. Nya aktörer med nya affärsmodeller etableras kontinuerligt och utmanar finansbranschen. Storbankerna är fortsatt försiktiga och det finns risk för ytterligare åtstramningar kopplade till den förväntade konjunkturavmattningen. Företag i inlandet möter tilltagande svårigheter att få lån i bank, något som kopplas till fortsatt avveckling av bankkontor och mer centraliserade kreditprocesser. Effektiviseringar, fortsatt digitalisering av verksamhetens processer och kontinuerlig kompetensutveckling av personalen kommer att vara viktiga delar i Norrlandsfondens utveckling.

Norrlandsfondens verksamhetsområde är under förändring och påverkas av tilltagande urbanisering samt åldrande befolkning.

Detta sätter press på välfärdssystemen och viktiga servicefunktioner i bygder som avfolkas. Till följd av åldersstrukturen bland ägare till mindre och medelstora företag förväntas antalet företagsöverlåtelser ligga på en hög nivå. Kompetensförsörjningen är ett övergripande problem och ett stort tillväxthinder för många företag i regionen.

Hållbarhetsfrågorna får idag allt större utrymme och trycket från olika intressentgrupper ökar, framför allt vad gäller klimatfrågan. Ökat intresse för att minska klimatpåverkan genom återvinning, återanvändning och delningsekonomi väcker intresse för den cirkulära ekonomin. Norrlandsfonden följer utvecklingen av TCDFs arbete (Task force on climate related financial disclosure), en grupp branschexperter som på uppdrag av G20 har tagit fram rekommendationer i syfte att åtgärda brister på information kring företags hantering av klimatförändringar. En central del, som omfattar finanssektorn, är utökad rapportering om exponering kopplade till klimatrelaterade risker.

De senaste åren har en rad nya regelverk haft stor påverkan på finanssektorn - vilken troligen är den mest reglerade i samhället. Regleringarna, som har ökat kraftigt de senaste åren, förväntas fortsatt öka i takt med nya EU-direktiv och påverka bankernas kreditgivning till företag.

Effektiviseringar, fortsatt digitalisering av verksamhetens processer och kontinuerlig kompetensutveckling av personalen kommer att vara viktiga delar i Norrlandsfondens utveckling.

Framtidstron i topp för Inlandsbanan

”

Allt pekar på att Inlandsbanan kommer att gå en mycket ljus framtid till mötes.

Namn: Inga-Lena Wahlstedt
Marknadsområden: Jämtland, Dorotea, Ånge.
Favoritplats i Norrland: Det finns åtskilliga, men om jag måste välja en så är det barndomshemmet i Ånge där jag bor.

Varför tror ni på Inlandsbanan?
Intresset för att resa klimatsmart har ökat rejält de senaste åren. Med en uppdaterad fordonsflotta som möjliggör nya linjer och ökad trafik blir Inlandsbanan än mer attraktiv. Att satsa på infrastruktur som underlättar resande och godstransporter ökar självfallet attraktiviteten för att bo och verka i Norrland. Inlandstågets satsning ligger helt i linje med Norrlandsfondens uppdrag att också ta särskilda inlandshänsyn i vår verksamhet.

Hur ser framtiden ut för företaget?
Tägresandet ökar i samband med att vi har blivit mer miljömedvetna. Det finns en politisk ambition om att satsa på Inlandsbanan och fram till år 2029 finns politiskt beslut på 1,8 miljarder till underhåll. Pendlingen med tåg ökar likväl som turistströmmarna till den här delen av landet. Allt pekar på att Inlandsbanan kommer att gå en mycket ljus framtid till mötes.

Inlandsbanan

I år invigdes nya passagerartåg på Inlandsbanan för första gången sedan 1979. Ett viktigt steg för framtiden och för arbetet med att öka kollektivtrafiken på järnvägen.

Inlandsbanan har investerat i fem nya passagerartåg och ett ellok. Nu är ett av passagerartågen i trafik och de andra håller på att rustas upp för att köras på sträckor med längre restid.

- Tack vare finansieringen via bland annat Norrlandsfonden tar vi nu nästa steg in i framtiden när det kommer till persontrafiken. De nya passagerartågen har stor betydelse för oss och skapar en modern bild av Inlandsbanan, säger Peter Ekholm, vd Inlandsbanan.

- Att det satsas rejält på kollektivtrafiken i Norrland skapar framtidstro för att människor ska kunna bo och jobba i den här delen av landet, säger Maria Cederberg, chef Inlandståg.

Intresset för att åka tåg har ökat rejält den senaste tiden. Förra året gjorde Inlandsbanan ett rekordår och ökade resandet med 17 procent under sommaren och med 44 procent under vintern.

- Människor har fått ökad kunskap om tåg och vet vad det innebär rent miljömässigt att välja tåget. Det har blivit det trendiga sättet att resa och det har exploderat de senaste två åren, fortsätter Maria Cederberg.

Inlandsbanan byggdes för att kunna frakta tunga transporter och är med sin topografi idealisk för det. En upprustad Inlandsbana skulle ge dragkraft åt hela landet.

- Att rusta upp Inlandsbanan skulle skapa många positiva effekter för Sverige och för både person- och godstrafiken. Att till exempel flytta godset från stambanorna skulle innebära att man kan öka persontrafiken, säger Maria Cederberg.

Inlandsbanan är en koncern som består av moderbolaget Inlandsbanan och dotterbolagen Destination Inlandsbanan och Inlandståget. Inlandsbanan ägs av 19 kommuner längs banan.

- Vi har ett uppdrag som handlar om att skapa tillväxt i inlandet hela sträckan från Kristinehamn i söder till Gällivare i norr. Det är ett stort och viktigt uppdrag som innefattar att det finns goda kommunikationer för pendling, turism och gods, säger Peter Ekholm.

Järnvägen har en stor och betydelsefull roll i det svenska transportsystemet och väl fungerande transporttjänster med tåg är en förutsättning för att klara Sveriges långsiktiga klimatmål.

- Vi jobbar i en framtidsbransch. Jag möter fler och fler kunder som vill flytta över sitt gods till järnvägen. Om vi får en upprustad bana och ännu fler tåg finns det inget som kan stoppa oss, menar Maria Cederberg.

- Jag ser väldigt ljust på framtiden inte minst för att jag är övertygad om att den yngre generationen kommer ställa ännu högre krav på beslutsfattarna om att satsa på hållbara transporter, säger Peter Ekholm, vd Inlandsbanan. ■

PROCESSBESKRIVNING

Sedan 2010 har Norrlandsfonden upprättat hållbarhetsredovisningar enligt GRI:s riktlinjer för hållbarhetsredovisning. Tre fokusområden har sedan hösten 2015 identifierats som särskilt viktiga. Dessa är hållbarhet i utlåning, medarbetarnas kompetens och hållbara placeringar. Norrlandsfonden följer därutöver även verksamhetens direkta påverkan på miljö, medarbetares sjukfrånvaro och utvecklingen av jämställdhet och mångfald och redovisar utvecklingen i hållbarhetsredovisningen.

Väsentlighetsanalys

Norrlandsfondens hållbarhetsarbete utgår från den första väsentlighetsanalysen som genomfördes 2015, där de hållbarhetsfrågor som är mest relevanta för verksamheten identifierades. Processen finns beskriven i Årsredovisning och Hållbarhetsredovisning 2015.

Väsentlighetsanalysen från 2015 utmynnade i de prioriteringar och de hållbarhetsaspekter som är viktigast för Norrlandsfonden. Aspekterna har förankrats och kvalitetssäkrats av styrelse och ledning. Norrlandsfondens fortsatta process för att identifiera de mest väsentliga frågorna bygger på en löpande dialog med verksamhetens intressenter och kompletteras med interna analyser av verksamhet och omvärld. Kvalitetssäkring och validering sker fortlöpande för att utvärdera och säkerställa att prioriteringarna är relevanta. Det är ett kontinuerligt arbete som ger möjlighet att justera och lägga till frågor. Under hösten 2019 i samband med verksamhetsplaneringen gjordes en uppföljning av väsentlighetsanalysen där syftet var att utvärdera tidigare prioriterade hållbarhetsfrågor. Uppföljningen föranledde inga förändringar av de mest väsentliga hållbarhetsfrågorna inför 2020.

Intressentdialog

Norrlandsfonden arbetar för långsiktigt goda relationer och samarbeten där det är viktigt att våra intressenter har förtroende för verksamheten och de värden den representerar. Dialogen ger oss goda möjligheter att identifiera frågor och förväntningar vilka är viktiga inspel i Norrlandsfondens utvecklingsarbete. Detta bidrar till att förbättra verksamhet, processer och vårt hållbarhetsarbete. Norrlandsfonden strävar efter kontinuerlig och öppen dialog med intressenterna. Dialogen sker på olika nivåer och är på olika sätt anpassad efter målgrupp via olika kanaler och metoder.

Under hösten 2019 har en enkät tillställts utvalda kunder och samarbetspartners, vilka ombads bedöma hur viktiga de tyckte att utvalda hållbarhetsfrågor var för Norrlandsfonden. Resultatet av enkäten var underlag för en workshop.

Samtliga frågor tillmättes stor betydelse där de mest väsentliga frågorna är att skapa förutsättningar för tillväxt i regionens företag, utlåning till företag med hållbarhetsambitioner, tydlig bolagsstyrning och att placera pengar hållbart. Två frågor som får högt betyg är att motverka korruption och bedriva en etisk verksamhet. Dessa frågor är mycket viktiga för verksamheten och styrs av Norrlandsfondens Hållbarhetspolicy. De betraktas som "hygienfaktorer" för verksamheten och är grundläggande för samtliga fokusområden.

De "minst" prioriterade frågorna är nära dialog med intressenter, att bygga ett starkt varumärke samt hållbara inköp. Av enkäten framkommer att Norrlandsfonden har förbättringspotential i att kommunicera sitt hållbarhetsarbete.

Intressenter som Norrlandsfonden regelbundet för dialog med

Intressenter	Hur förs dialogen	Hur ofta	Viktiga frågor
Kunder	Kundbesök Kundenkäter Sociala media	Löpande Vid beviljad kredit Löpande	Norrlandsfondens roll Nöjda kunder Tillgänglighet och kompetens Finansieringslösningar
Samarbetspartners	Gemensamma möten Nätverksträffar och evenemang	Löpande Flertal per månad	Tillgänglighet Finansieringslösningar
Medarbetare	Arbetsplatsträffar Medarbetarsamtal Verksamhetsplanering Interna utbildningar	Varje vecka En gång per år En gång per år Några gånger per år	Kompetensutveckling Hälsa och arbetsmiljö Jämställdhet och mångfald
Regionens näringsliv/ samhälle	Nätverksträffar Seminaries Pressmeddelanden	Löpande Flertal per år Löpande	Samverkan Delta i debatten Uppdraget
Staten	Dialogmöten Nätverksträffar för statliga bolag Styrelsemöten (en styrelserepresentant från Näringsdepartementet) Årsredovisning	Löpande Några gånger per år Minst sex gånger per år	Stadgan Inriktningsmål Hållbarhetsfrågor Digitalisering
Leverantörer	Inköp Upphandling Evenemang	Löpande	Tydliga krav

De frågor, synpunkter och förväntningar som Norrlandsfonden möter handlar framför allt om finansieringsmöjligheter, uppdrag och verksamhet, Norrlandsfondens marknadsföring och kommunikation samt kompetensutveckling. Norrlandsfonden vill vara transparent och lyhörd och de frågor som lyfts beaktas i verksamhetsplanering, policyrevideringar, utbildningsplanering och information/marknadsföring.

Norrlandsfondens kunder är mycket nöjda

Av Norrlandsfondens intressenter är det kunderna som har störst påverkan på verksamheten. Dialog med kunder sker vid dagliga kontakter. En viktig del i dialogen med kunderna är hållbarhetsfrågor. Kundnöjdhet följs kontinuerligt upp via enkäter som alla företag som har beviljats en kredit får svara på. Det är en viktig återkoppling för att utveckla verksamheten.

Norrlandsfonden har sedan 2009 mätt kundnöjdheten. Ända sedan starten av mätningarna har Norrlandsfonden fått höga betyg som dessutom ytterligare har stärkts under åren. Betyget på frågan avseende den inledande kontakten med Norrlandsfonden har ökat från 5,45 till 5,79 och betyget på frågan om Norrlandsfondens hantering av ärendet har ökat från 5,44 till 5,82 av maximalt 6 möjliga poäng. Högsta betyg 6 har lämnats av 79 respektive 86% av de svarande i dessa två frågor. Betyget på frågan om offererad lösning ligger något lägre och har ökat från 4,78 till 5,21, 46% är helt nöjda med den lösning de har fått. Notera att enkäten enbart går ut till de företag som har beviljats en kredit. De omdömen som de tillfrågade lämnar är att hanteringen är snabb och serviceinriktad med ett bra, lösningsinriktat förhållningssätt samt med råd till verksamheten att fortsätta som tidigare, keep on going. Bland de mindre nöjda kommentarerna finns några synpunkter om hög ränta samt långa handläggningstider.

Övriga dialoger och samarbeten

Den externa kommunikationen är en viktig del i utvecklingsarbetet och i intressentdialogen. Norrlandsfonden är aktiv på sociala medier och presenterar i kontinuerliga uppdateringar vad som händer i verksamheten och i olika företag.

För att stärka relationen med kunder och potentiella kunder medverkar Norrlandsfonden med ekonomiska bidrag till olika samhällsprojekt. Projekten är huvudsakligen inriktade på entreprenörskap för att nästa generations företag ska ges bra förutsättningar. Norrlandsfondens stöttning spelar ofta en viktig roll under etableringsfaser som komplement till övrigt privat och offentligt finansiering. En årlig översyn sker av de bidrag som lämnas och de verksamheter som erhåller dessa. Under 2019 har Norrlandsfonden lämnat stöd till Ung Företagsamhet, utvalda regionala Nyföretagarcentrum, Venture Cup samt till tre företagsinkubatorer. Norrlandsfondens finansiella stöd till samhällsprojekt uppgick under 2019 till 1,5 miljoner kronor.

I samarbete med SCB tar Norrlandsfonden årligen fram en Konjunkturbarometer för Norrland vilken ger en totalbild av konjunkturen för regionen. Utfallet bryts ned och redovisas länsvis. Konjunkturbarometern presenteras för kunder och samarbetspartners på några utvalda orter. Den redovisas även årligen i Stockholm för inbjudna riksdagspolitiker från de fem Norrlandslänen vilket ger bra tillfälle till dialog. Konjunkturbedömningarna når våra kunder och samarbetspartners men även allmänheten via massmedias bevakning.

Norrlandsfonden har under ett antal år samarbetat med Ingenjörsvetenskapsakademien, IVA Nord. Under 2019 arrangerade Norrlandsfonden tillsammans med IVA Nord tre seminarier.

Medarbetare vid Norrlandsfonden träffar kontinuerligt företrädare för det regionala näringslivet, banker, revisorer och andra samhällsaktörer och medverkar ofta som talare vid möten och konferenser. Norrlandsfonden är medlem i flera branschföreningar. Träffarna ger värdefulla tillfällen för dialog.

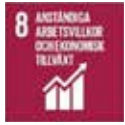
Norrlandsfonden och de globala målen

Hållbarhet är en global fråga och 2015 antog FN Agenda 2030, 17 globala mål för hållbar utveckling, som vi alla omfattas av. Målen syftar till att uppnå en ekonomisk, social och miljömässig hållbar utveckling genom att utrota fattigdom och hunger samt förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla. Norrlandsfonden berörs av flera globala hållbarhetsmål. Styrelsen har valt ut tre av målen i Agenda 2030 där Norrlandsfonden har störst möjlighet att påverka och där det finns tydliga kopplingar till Norrlandsfondens uppdrag. För de utvalda målen gäller att Norrlandsfonden har möjlighet att bidra så väl genom den egna organisationen som via affärsrelationer. De valda målen är mål 5, mål 8 och mål 9. Utöver de valda målen har Norrlandsfonden även ett ansvar att bidra till de övriga målen. Arbetet med att integrera målen och förtydliga innebörden har fortgått under 2019.

Mål 5 Jämställdhet - verka för att uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt.

För Norrlandsfonden innebär detta att verka för jämställdhet mellan könen ur ett internt och ett externt perspektiv. Internt innebär det att sträva mot en jämställd organisation. Externt handlar det om att främja utlåning till företag som ägs eller leds av kvinnor, inspirera och verka för mötesplatser för kvinnor som äger företag, är företagsledare samt mötesplatser för kvinnor som är verksamma i finansbranschen. Norrlandsfonden samverkar här med andra organisationer.

Mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt - verka för en inkluderande och långsiktig hållbar tillväxt, full sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla.

Som arbetsgivare ska Norrlandsfonden främja en trygg och säker arbetsmiljö för de anställda och erbjuda bra anställningsvillkor. Norrlandsfonden medverkar till hållbar ekonomisk tillväxt genom att bidra till att utveckla Norrland till en hållbar tillväxtregion genom att tillhandahålla marknadskompletterande finansiering. Genom den marknadskompletterande finansieringen medverkar Norrlandsfonden till flera positiva effekter för samhället. Detta ger goda förutsättningar för företag och entreprenörer i Norrland samt främjar ekonomisk tillväxt och utveckling, som ingår i mål 9. Genom att sträva efter långsiktig ekonomisk stabilitet i den egna verksamheten främjar Norrlandsfonden stabila och långsiktiga finansieringsmöjligheter som bidrar till gott investeringsklimat i Norrland.

Mål 9 Hållbar industri, innovation och infrastruktur - verka för att bygga upp en motståndskraftig infrastruktur och verka för en inkluderande och hållbar industrialisering och främja innovation.

Norrlandsfonden bidrar till att bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation i Norrland genom att tillhandahålla marknadskompletterande finansiering. Finansieringen avser ofta nya produkter och tjänster som har positiv påverkan på olika hållbarhetsaspekter. Samarbeten och samverkan med andra affärsstödande organisationer kring affärsutveckling och produktutveckling är ytterligare exempel på hur Norrlandsfonden bidrar till måluppfyllelse.

48%

är utlåningen till företag i Norrlands inland.

1,5 mkr

uppgick Norrlandsfondens finansiella stöd till samhällsprojekt under 2019.

28%

av lånestocken lånas ut till företag som ägs eller leds av kvinnor.

Ett riktigt succéår för Smart Recycling

Smart Recycling

Smart Recycling har utvecklat ett smart återvinningssystem som mäter innehållet i containrar och gör en prognos för när det är dags för tömning. På detta sätt kan samlingsrutterna optimeras och miljöpåverkan och kostnaderna minskas. Smart Recycling ägs av företagen BnearIT i Luleå och Electrotech i Kalix.

Systemet Smart Recycling består av sensorer som mäter innehållet i containrarna genom ultraljudsteknik, informationen går sedan vidare via GPRS till den molnbaserade plattformen som genom AI-teknik prognostiserar tömningstidpunkter. I februari kommer Smart Recyclings system att användas i Svensk Glasåtervinnings containrar från Smygehuk i söder till Karesuando i norr. Norrlandsfonden har varit med i finansieringen av affären.

– Eftersom vi säljer tjänsten i form av ett månadsabonnemang är varje order kapitalintensiv i startfasen. Därför är våra finansörer, däribland Norrlandsfonden, oerhört viktiga för oss och vår expansion, säger Anders Hermanson, vd Smart Recycling.

Smart Recyclings affärsidé ligger rätt i tiden och behovet av deras tjänster är stort i Sverige men även globalt.

Namn: Erik Nyström
Marknadsområden: Haparanda, Kalix, Luleå, Piteå.
Favoritplats i Norrland: Hemma på Brändön med närheten till naturen, havet och möjligheterna till friluftslivet. Det skapar en speciell frihetskänsla.

Varför tror ni på Smart Recycling?

Att digitalisera återvinningscontainrar för att effektivisera tömningar och därmed körningar och miljöpåverkan skapar en stor nytta för användarna och för samhället i stort. Det finns en stor marknadspotential.

Hur ser framtiden ut för företaget?

Smart Recyclings affärsidé ligger rätt i tiden och behovet av deras tjänster är stort i Sverige men även globalt. Systemet kan tillämpas även på andra områden vilket skapar goda tillväxtpotentialer.

Smart Recyclings resa tog fart på riktigt när företaget tecknade avtalet med Svensk Glasåtervinning, som är ett av världens mest framstående företag när det kommer till återvinningsglas.

– Avtalet med Svensk Glasåtervinning betyder mycket för oss. Nu ska vi anställa ett team som kan ta verksamheten vidare.

Förra året var ett riktigt succéår för bolaget som ökade omsättningen från en till tio miljoner och målet är att dubbla omsättningen under år 2020.

– Våra fokusområden den kommande tiden är Sverige, Norge och Tyskland. Vi ser positivt på framtiden. Jag tror att företaget har chans att omsätta mer än det tiotubbla inom fem år, avslutar Anders Hermanson. ■

HÅLLBARHETSRISKER

Norrlandsfonden är framför allt exponerad mot hållbarhetsrisker i samband med kreditgivning. Riskerna kan förutom de ekonomiska vara kopplad till miljö, mänskliga rättigheter, sociala förhållanden och arbetsvillkor samt risk för finansiell brottslighet. Miljörisker kan uppstå i ett företag där verksamheten inte är i linje med en miljömässig omställning t ex till följd av förändrad lagstiftning eller en verksamhet som riskerar att påverkas eller ta skada som effekt av klimatförändringar. Omvänt finns goda affärsmöjligheter i de företag som har lösningar som begränsar miljö- och klimatpåverkan. Risken för brott mot mänskliga rättigheter, sociala förhållanden och arbetsvillkor kan, förutom konstaterade brister och låga ambitioner i företag, riskera att uppstå på grund av bristande kontroll. Exempelvis att företag som söker kredit eller är låntagare inte har kontroll på sina leverantörskedjor eller underskattar risken för korruption. Risken för finansiell brottslighet är kopplad till kundens nyttjande av Norrlandsfondens kredit för till exempel penningtvätt, bedrägerier, korruption eller annat finansiellt brottsligt ändamål.

Norrlandsfonden riskerar att påverkas negativt genom ökade kreditförluster, försämrade finansiell ställning, försämrade anseende och försämrade förtroende. För att minimera riskerna vid utlåning ska hållbarhetsrisker identifieras och beaktas. Varje beslut ska grundas på en analys och bedömning av de risker som är förenade med utlåning till företaget. Krediter beviljas endast till företag där Norrlandsfonden har uppnått god kundkännedom om kunden, dess verksamhet, framtidsutsikter och där företagets hållbarhetspåverkan har analyserats och beaktats. Norrlandsfondens hantering ska säkerställas genom en hög kompetens i analysen av företag, genom uppföljning av befintliga engagemang samt en kontinuerlig översyn av relevanta policyer och processer.

Medarbetarnas kompetens är en förutsättning för att nå hållbarhet i utlåning men kan utgöra en hållbarhetsrisk om kompetens och engagemang brister. Motiverade och engagerade medarbetare är verksamhetens viktigaste resurs för att nå framgång. För att säkerställa nöjda medarbetare, kompetens och engagemang och för att vara en attraktiv arbetsgivare arbetar Norrlandsfonden kontinuerligt med kompetensutveckling och verkar för en god inkluderande företagskultur och en bra arbetsmiljö.

De risker som finns i Norrlandsfondens externa kapitalplaceringar är att de inte på ett ansvarsfullt sätt tar hänsyn till samhälle och miljö. Norrlandsfonden har i sitt placeringsreglemente regler för hur de externa förvaltare ska förhålla sig till placeringar och hur de ska förhålla sig till internationella konventioner för mänskliga rättigheter, mutor och korruption. Placeringarna följs kontinuerligt upp och placeringsreglementet är föremål för årliga utvärderingar.

STYRNING AV HÅLLBARHETSARBETET

Norrlandsfonden har arbetat strukturerat med hållbarhet sedan 2010 och har årligen rapporterat om hållbarhetsarbetet i ett separat avsnitt i årsredovisningen.

Hållbarhetsarbetet styrs av styrelsens beslutade strategier, mål, inriktning och policyer. De viktigaste styrdokumenterna för hållbarhetsfrågorna i verksamheten är verksamhetsplan, kreditpolicy, hållbarhetspolicy (som är ny för året och ersätter Norrlandsfondens Miljöpolicy och Etikpolicy), kapitalplaceringsreglemente, arbetsmiljöpolicy och jämställdhets- och mångfaldspolicy. I kreditpolicyen ingår Policy om

åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism som en bilaga. Samtliga policyer utom arbetsmiljöpolicyen är beslutade av styrelsen och revideras årligen. Arbetsmiljöpolicyen är beslutad av vd. Under hösten görs utvärderingar av de policyer som är beslutade av styrelsen i samband med verksamhetsplaneringen. Respektive policy ses över under ledning av särskild utsedd medarbetare som lämnar förslag till revideringar med hänsyn till omvärldsförändringar, lagkrav eller andra omständigheter som föranleder en revidering. Norrlandsfondens styrelse fattar beslut om föreslagna revideringar vid årets sista sammanträde.

Norrlandsfonden har som ambition att följa de ägardirektiv som gäller för de statliga bolagen. Dessa kompletterades under 2017 med förhållningssätt till Agenda 2030 och den nya skrivningen kring hållbarhet i årsredovisningslagen.

Norrlandsfonden ställer sig bakom FN:s Global Compacts principer för hållbar utveckling men är inte underskrivande. Global Compact är ett strategiskt initiativ som uppmanar företag att visa sitt engagemang för tio globalt accepterade principer inom områdena mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och korruptionsbekämpning. Principerna överensstämmer även med de hållbarhetsfrågor som samtliga företag med statligt ägande har att förhålla sig till enligt ägarens riktlinjer.

Hållbarhetspolicyen lägger grunden för ett gemensamt förhållningssätt och gäller för samtliga anställda, styrelse i Norrlandsfonden samt Norrlandsfondens uppdragstagare vilka har ett ansvar att uppträda som goda ambassadörer för verksamheten och agera så att förtroendet och det goda anseendet upprätthålls. Verksamheten ska präglas av hög etisk standard.

Norrlandsfonden ska arbeta för att motverka alla former av korruption och följer Näringslivskoden - Koden om gåvor, belöningar och andra förmåner i näringslivet (utgiven av Institutet mot mutor). Risken för korruption bedöms som låg i Norrlandsfondens verksamhet och minimeras av beslutsprocessen för och reglementet kring kreditärenden. Inga fall av korruption har rapporterats under året.

Norrlandsfonden ska efterleva FN:s vägledande principer om mänskliga rättigheter. Verksamheten ska bedrivas på ett sätt som upprätthåller värderingar och visar respekt för människor. Norrlandsfonden ska även verka för att de bolag som verksamheten har affärsförbindelser med respekterar mänskliga rättigheter.

Vd har ett övergripande ansvar för att hållbarhetsarbetet drivs framåt och genomförs i den dagliga verksamheten. Rapportering av hållbarhetsarbetet sker enligt GRI Standards och arbetet leds av vd.

En enklare delårsrapportering av hållbarhetsarbetet delges styrelsen i samband med halvårsbokslut.

OM HÅLLBARHETSREDOVISNINGEN

Detta är Norrlandsfondens tionde hållbarhetsredovisning som är upprättad i enlighet med Global Reporting Initiatives (GRI) riktlinjer. Hållbarhetsredovisningen är också vår hållbarhetsrapport som upprättats i enlighet med kraven i Årsredovisningslagen. Hållbarhetsredovisningen är antagen av Norrlandsfondens styrelse i februari 2020. Hållbarhetsredovisningen omfattar sidorna 6-19 i Årsredovisning och Hållbarhetsredovisning 2019 samt GRI Standards index som redovisas på vår webbsida: www.norrlandsfonden.se.

Hållbarhetsredovisningen är upprättad enligt GRI Standards och uppfyller nivå Core, samt GRI G4 branschspecifika tillägget för finansiella aktörer (Financial Services, FS). Redovisningen är kvalitets-säkrad genom granskning och bestyrkande av KPMG.

Kontaktperson för frågor angående denna redovisning är Anna Hedström, e-post anna.hedstrom@norrlandsfonden.se, telefon +46 920 24 42 50.

ÅRSREDOVISNING 2019

Förvaltningsberättelse	21
Resultaträkning	24
Balansräkning	25
Kassaflödesanalys	26
Noter	27
Styrelse och vd	30
Personal	31

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE 2019

Styrelsen och verkställande direktören för Stiftelsen Norrlandsfonden lämnar härmed redovisning för räkenskapsåret 2019, Norrlandsfondens 59:e räkenskapsår. Verksamheten bedrivs i associationsformen stiftelse och har sitt säte i Luleå kommun. När jämförande information för föregående räkenskapsår lämnas redovisas denna inom parentes.

Inriktning av verksamheten

Norrlandsfondens uppdrag är att främja norrländska företags utveckling. Detta genom att erbjuda små och medelstora företag i Norrland finansiering för nyetablering, utveckling och expansion. Norrlandsfonden kan också ta initiativ till och finansiera insatser för att utveckla förutsättningarna för näringslivet i Norrland. Exempel på detta är Norrlandsfondens engagemang i intressebolag och projekt. Verksamhetens inriktning och målsättningar fastställs av styrelsen i en årlig verksamhetsplan.

Verksamhetsutveckling

Ekonomisk översikt (mkr)	2019	2018	2017	2016	2015
Årets resultat	24	6	24	12	20
Eget kapital	1 328	1 305	1 098	1 074	1 062
Verksamhetsintäkter	44	47	54	29	55
Engagerat kapital*	993	982	997	980	939
Beviljade krediter	293	309	328	451	264

*) Engagerat kapital
Summan av fordringar lån, andelar i dotterföretag och intresseföretag, fordringar hos intresseföretag samt tecknade borgensförbindelser.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Verkställande direktören Katja Lepola har sedan början av år 2019 varit sjukskriven för att genomgå en medicinsk behandling. Norrlandsfondens styrelse beslöt den 25 februari 2019 att som tillförordnad vd utse Norrlandsfondens tidigare vd Lars-Olov Söderström. Rekrytering av ny verkställande direktör är inledd efter det att Katja Lepola erhållit ett nytt uppdrag.

Finansieringsverksamheten

Kreditstock
Under 2019 beviljade Norrlandsfonden krediter till 149 (159) företag med totalt 293 (309) mkr. Av kredittagarna var 51 procent eller 85 företag nya kunder för Norrlandsfonden. Av årets utlåning har 28 (24) procent av antalet beviljade krediter lämnats till företag som ägs eller leds av kvinnor. Årets utlåning beräknas generera investeringar i norrländskt näringsliv med cirka 1 800 mkr. Vid årets slut hade Norrlandsfonden totalt 472 (429) kunder med ett totalengagemang om 965 (952) mkr. Norrlandsfonden kan i huvudsak erbjuda företagen finansiering i form av lån, konvertibla skuldebrev och borgen.

Lån
Företag kan få lån för att investera i maskiner och fastigheter, utveckla produkter samt för marknadsinsatser. Dessutom kan lån ges för att tillgodose företags behov av rörelsekapital och för finansiering i samband med ägarskiftet i företag. Under 2019 beviljade Norrlandsfonden 109 (121) lån till ett totalt belopp av 186 (214) mkr.

Konvertibla skuldebrev
Denna finansiella produkt erbjuds företag med spritt ägande och där t ex riskkapitalbolag eller så kallade affärsänglar investerar parallellt med Norrlandsfonden. Under 2019 har Norrlandsfonden beviljat 22 (18) skuldebrev på totalt 32 (35) mkr.

Borgen
Norrlandsfondens borgensåtaganden avser normalt enskilda affärsuppgörelser. I normalfallet betyder det att Norrlandsfonden garanterar förskott och åtaganden som kundföretag tagit på sig. Borgensåtaganden kan också gälla för kredit som ställts av bank. Under 2019 har Norrlandsfonden beviljat 34 (34) borgen och garantier på totalt 75 (61) mkr.

Verksamhet i dotterföretag och intresseföretag

Norrlandsfonden har ägande i två riskkapitalbolag och ett bolag med inkubatorsverksamhet.

Partnerinvest Övre Norrland AB

Riskkapitalbolaget Partnerinvest Övre Norrland AB bildades under år 2009. Bolaget ska som minoritetsägare investera i små och medelstora företag i Norrbottens och Västerbottens län. Alla investeringar ska ske i partnerskap med privata investerare. Bolaget ägs till hälften av vardera Norrlandsfonden och Almi Invest AB. Vid 2019 års utgång hade bolaget investeringar i 43 portföljbolag.

Norr Sådd Holding AB

Bolaget bildades år 2000 för att bidra till tillkomsten av såddkapitalbolag i anslutning till universitetssorterna i Norrland. Norrlandsfonden är sedan 2015 ensamägare till bolaget. Norr Sådd Holding AB är delägare i bland annat Lunova AB i Luleå.

Arctic Business Incubator AB

Arctic Business Incubator AB bildades under år 2004 för att driva en företagsinkubator för högteknologiska affärsidéer i Norrbottens och norra Västerbottens län. Bolaget ägs till 20 procent av Norrlandsfonden. Övriga ägare är Skellefteå Industrihus AB, Luleå kommun, LTU Holding AB samt Region Norrbotten.

Samhällsprojekt

Norrlandsfonden har under 2019, i likhet med tidigare år, ansvarat för framtagning av en konjunkturbarometer för Norrland som ger en totalbild av konjunkturen för hela Norrland. Därutöver har i samarbete med konjunkturinstitutet under året en konjunkturanalys presenterats i tidningen Norrlandsbarometern.

Norrlandsfonden har under år 2019 varit en aktiv partner i Venture Cup och Ung Företagsamhet. Venture Cup är ett samverkansprojekt som ska uppmuntra bildandet av nya tillväxtföretag genom att årligen anordna en affärsplantävling. Ung Företagsamhet har som syfte att stärka ungdomars entreprenörskap. Norrlandsfonden bedriver också ett samarbete med Nyföretagarcentrum i Norrland.

Finansiell riskhantering

Finanspolicy

Norrlandsfonden exponeras för olika typer av finansiella risker. Hanteringen av risker regleras i policyer som fastställts av styrelsen. Verkställande direktören ansvarar för kreditberedningen. Till verkställande direktörens förfogande finns en kreditorganisation som består av Norrlandsfondens egna medarbetare. För placering av stiftelsens likvida medel anlitas externa kapitalförvaltare för vilka riktlinjer har fastställts i ett placeringsreglemente.

Ränterisker

Ränterisken innebär att värdet på ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadsräntan, vilket kan ha en negativ inverkan på stiftelsens resultaträkning, balansräkning och kassaflöde. Norrlandsfondens finansieringskälla är i huvudsak eget kapital. Detta medför att Norrlandsfonden främst är exponerad för ränterisker vad gäller placeringar av likvida medel och utestående lånefordringar.

Kreditrisker

Med kreditrisker avses de risker som uppstår vid utlåning, garantigivning samt vid kapitalplaceringar och som innebär att motparten inte kan fullgöra sina åtaganden och därmed orsakar en förlust för stiftelsen. Norrlandsfondens riktlinjer för utlåningsverksamhet och garantigivning har fastställts i en kreditpolicy för Norrlandsfondens kreditverksamhet. Policyn innehåller bl a regler för engagemangsnivåer, räntesatser och återbetalningsvillkor. Under året görs kontinuerliga riskvärderingar som syftar till att på ett rättvisande sätt kunna värdera

kreditportföljen. Riskvärderingen ger också underlag för bedömning av lånestockens utveckling i riskhänseende. Fem olika risknivåer används, vilka är styrande för den reservering som görs i redovisningen.

Förvaltning av Norrlandsfondens likvida medel

Norrlandsfonden har uppdragit åt externa förvaltare att sköta stiftelsens kapitalförvaltning avseende räntebärande värdepapper och aktier noterade på Stockholmsbörsen eller utländska börser samt övriga placeringar. Avkastningen på förvaltat kapital har under året uppgått till 9 (-2) procent.

Enligt Norrlandsfondens placeringsreglemente ska normalfördelningen mellan räntebärande placeringar och aktier vara 75 procent räntebärande placeringar och 25 procent aktier. Vid årsskiftet uppgick andelen aktier till 15 procent.

Hållbarhetsarbete

Norrlandsfondens styrelse har för år 2019 avlämnat sin tionde hållbarhetsredovisning enligt Global Reporting Initiatives (GRI) Standards nivå Core. I enlighet med ÅRL 6 kap 11 § har Norrlandsfonden valt att upprätta den lagstadgade hållbarhetsrapporten som en avskild rapport. Omfattningen av hållbarhetsrapporten, som även avser Norrlandsfondens hållbarhetsredovisning, framgår av avsnittet Hållbarhetsredovisning 2019 i "Årsredovisning med hållbarhetsredovisning" som publiceras på Norrlandsfondens hemsida www.norrlandsfonden.se. Redovisningen är kvalitetssäkrad genom granskning av extern part (KPMG). Det är styrelsen som fastställer hållbarhetsredovisningen.

Stiftelsens styrning

Styrelsen har beslutat att Norrlandsfonden i tillämpliga delar ska svara upp mot Svensk kod för bolagsstyrning och Statens ägarpolicy och riktlinjer för bolag med statligt ägande.

Norrlandsfondens verksamhet har initierats av staten men stiftelsen har en självständig ställning i förhållande till regeringen. Norrlandsfondens verksamhet bedrivs i stiftelseform. Det är stiftelsens stadga som reglerar grunderna för hur stiftelsen styrs. Stadgan återfinns i sin helhet på Norrlandsfondens hemsida, www.norrlandsfonden.se. Av stadgan framgår att stiftelsens verksamhet ska bedrivas på så sätt att det egna kapitalet behålls nominellt intakt.

Styrelse och verkställande direktör

Styrelsen består av nio ordinarie ledamöter. Samtliga utses av regeringen som också utser ordförande. Den nuvarande styrelsen har utsetts för tiden fram till 30 juni 2020. Fem av ledamöterna har utsetts direkt av regeringen, fyra efter nomineringsprocess hos de fem norrländska regionerna. Arvode till styrelsen fastställs av regeringen och uppgår till totalt 450 tkr (450 tkr). Styrelsen har under 2019 bestått av Gunnar Olofsson, ordförande, Erik Bergkvist (till och med 2019-06-30), Leif Boström, Ulf Ejelöv (från och med 2019-07-01), Marita Fransson (från och med 2019-07-01), Kajsa Hedberg, Eva Lindberg (från och med 2019-07-01), Ingemar Nilsson, Per Nordgren (till och med 2019-06-30), Elise Ryder Wikén (från och med 2019 -07-01), Linda Sundberg, Anna-Caren Säterberg (till och med 2019-06-30) och Carina Östansjö (till och med 2019-06-30). Styrelsen har inom sig utsett Ingemar Nilsson till vice ordförande. Samtliga styrelseledamöter är oberoende i förhållande till stiftelsen.

De planer för verksamheten som styr Norrlandsfondens verksamhetsinriktning fastställs årligen av styrelsen. Vidare reviderar styrelsen årligen arbetsordning för sitt eget arbete, instruktion till verkställande direktören och rapporteringsinstruktion. Inga kommittéer eller utskott har utsetts inom styrelsen. Verkställande direktör utses av styrelsen.

Kreditpolicy är det ramverk som innehåller riktlinjer för Norrlandsfondens kreditverksamhet. I policyn regleras att styrelsen ska fatta beslut i alla kreditärenden som faller utanför verkställande direktörens, ekonomichefens och kreditanalytikers mandat. Förutom bestämmelser om kredithantering och rollfördelning finns jävsregler samt etikregler

som begränsar styrelsens, verkställande direktörens och övriga anställdas innehav av aktier i kundföretag. Förutom kreditpolicyn fastställer styrelsen policydokument för kapitalförvaltning, arbetsmiljö, jämställdhet och mångfald, hållbarhet samt policy för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Styrelsens arbete leds av dess ordförande som också är ansvarig för de årliga utvärderingar av styrelsearbetet som genomförs. 2019 års utvärdering genomfördes under april och resultatet presenterades vid styrelsemötet 2019-05-10. Utvärderingen har redovisats till Näringsdepartementet.

Under 2019 har styrelsen haft sex ordinarie styrelsemöten och därutöver sju extra möten föranledda av enskilda låneärenden. Norrlandsfondens revisorer deltog vid ett tillfälle i samband med att tidigare års årsredovisning framlades. Norrlandsfondens ekonomichef fungerar som sekreterare i styrelsen och närvarar därmed på samtliga möten. Ledamöternas närvaro vid mötena framgår av följande tabell:

Namn	Deltagit antal möten/ Totalt antal möten under året	Namn	Deltagit antal möten/ Totalt antal möten under året
Gunnar Olofsson, ordf	13/13	Ingemar Nilsson	13/13
Erik Bergkvist*	2/8	Per Nordgren*	8/8
Leif Boström	12/13	Elise Ryder Wikén**	5/5
Ulf Ejelöv**	5/5	Linda Sundberg	12/13
Marita Fransson**	5/5	Anna-Caren Säterberg*	7/8
Kajsa Hedberg	11/13	Carina Östansjö*	6/8
Eva Lindberg**	2/5		
* Ledamot till och med 2019-06-30			
** Ledamot från och med 2019-07-01			

Det arbete som utförs av verkställande direktören utvärderas löpande av styrelsen. Verkställande direktör ingår inte i styrelsen men deltar på alla styrelsemöten, utom vid styrelsens utvärdering av direktörens eget arbete. Till verkställande direktören utgår marknadsmissig lön, ingen rörlig ersättning tillkommer. Ingen av årets verkställande direktörer har haft några andra väsentliga uppdrag utanför Norrlandsfonden.

Intern kontroll

En god intern kontroll är en av grunderna för ett effektivt styrelsearbete. Styrelsens arbetsordning, instruktion för verkställande direktör, rapporteringsinstruktioner samt regler i policydokument är samtliga väsentliga för att en god intern kontroll ska kunna upprätthållas. Internkontrollen har utformats för att säkerställa tillförlitlighet i intern och extern rapportering. Det är styrelsen och verkställande direktören som ansvarar för intern kontroll inom Norrlandsfonden.

Revisorer

Norrlandsfondens två revisorer och suppleanter till dessa utses enligt stadgan av regeringen. För räkenskapsåret 2019 har utsetts auktoriserade revisorerna Johanna Sällvin och Gunnar Karlsson, båda KPMG. Ansvarig för granskning av hållbarhetsredovisningen är Karin Sivertsson, KPMG, som påtecknar bestyrkanderapport tillsammans med Johanna Sällvin. Ersättning till revisorerna framgår av not 4. Revisorerna har, i enlighet med gällande rutiner, närvarat vid ett av styrelsemötena utan samtidig närvaro av verkställande direktör och ekonomichef.

Specifikation av eget kapital

Belopp i tkr	Bundet eget kapital	Fritt eget kapital		Summa eget kapital
	Stiftelsekapital	Balanserat resultat	Årets resultat	
Ingående balans	976 000	322 369	6 443	1 304 812
Disposition av föregående års resultat		6 443	-6 443	
Årets resultat			23 655	23 655
Utgående balans	976 000	328 812	23 655	1 328 467

Årets överskott uppgår till 24 (6) mkr. Resultatet har påverkats positivt av realisationsvinster i kapitalförvaltningen samt genom försäljning av aktier i samband med konvertering av konvertibla skuldebrev.

Framtida utveckling

Norrlandsfondens målsättning för år 2020 är att med finansiering skapa förutsättningar för investeringar i norrländskt näringsliv med minst 1,3 miljarder kronor. Ambitionen är också tillväxt i kreditstocken. Målet är vidare att under året ingå ett nytt garantiavtal med den Europeiska Investeringsfonden, EIF.

Vad beträffar resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande noter.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	2019	2018
Verksamhetsintäkter			
Ränteintäkter lån		34 872	33 130
Resultat i samband med avyttring av konvertibla skuldebrev		7 360	11 962
Övriga intäkter	2	1 617	1 706
Summa verksamhetsintäkter		43 849	46 798
Verksamhetskostnader			
Personalkostnader	3	-22 687	-18 612
Externa kostnader	4	-10 401	-8 212
Kostnader för samhällsprojekt		-1 495	-1 993
Avskrivning av inventarier	5	-380	-160
Summa verksamhetskostnader		-34 963	-28 977
Verksamhetsresultat		8 886	17 821
Resultat från finansiella poster			
Resultat från värdepapper och fordringar			
som är anläggningstillgångar	6	-1 319	-1 395
Ränteintäkter och liknande resultatposter	7	20 474	-4 486
Övriga finansiella kostnader		-291	-207
Resultat före låneförluster		27 750	11 733
Låneförluster	8	-4 095	-5 290
Årets resultat		23 655	6 443

Balansräkning

Belopp i tkr	Not	2019-12-31	2018-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier	9	905	567
		905	567
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i dotterföretag	10	2 968	2 968
Andelar i intresseföretag	11	17 500	18 624
Fordringar hos intresseföretag	12	8 115	8 310
Fordringar lån	13	883 886	896 420
		912 469	926 322
Summa anläggningstillgångar		913 374	926 889
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Fordringar		13 200	12 616
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	14	1 891	1 360
		15 091	13 976
<i>Kortfristiga placeringar</i>	15	551 368	455 007
<i>Kassa och bank</i>			
Kassa och bank		47 585	111 351
		47 585	111 351
Summa omsättningstillgångar		614 044	580 334
SUMMA TILLGÅNGAR		1 527 418	1 507 223
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Stiftelsekapital		976 000	976 000
		976 000	976 000
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat resultat		328 812	322 369
Årets resultat		23 655	6 443
		352 467	328 812
		1 328 467	1 304 812
Reserv för befarade förluster			
Lån	8	185 809	196 843
		185 809	196 843
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1 573	348
Övriga skulder		521	515
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	16	11 048	4 705
		13 142	5 568
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 527 418	1 507 223

Not 4 Arvode och kostnadsersättning till revisorer		
	2019	2018
KPMG		
Revisionsuppdrag	163	161
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	110	134
Andra uppdrag	12	23
Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på stiftelsens revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana arbetsuppgifter. Med revisionsverksamhet utöver revisionsuppdrag avses granskning av hållbarhetsredovisning. Allt annat är andra uppdrag.		
Not 5 Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar		
	2019	2018
Avskrivningar enligt plan		
Inventarier	380	160
	380	160
Not 6 Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar		
	2019	2018
Årets nedskrivning andelar i intresseföretag	-1 124	-538
Årets nedskrivning fordringar hos intresseföretag	-195	-856
	-1 319	-1 395
Not 7 Ränteintäkter och liknande resultatposter		
	2019	2018
Avkastning andelar i aktiefonder	11 891	-1 425
Avkastning från andelar i räntefonder, blandfonder och övriga placeringar	8 583	-3 061
	20 474	-4 486
Avkastningen från fondandelar samt övriga ränteplaceringar avser utdelningar, ränta, vinster och förluster vid avyttringar samt upp- och nedskrivningar till marknadsvärden.		
Not 8 Låneförluster		
	2019	2018
Låneförluster utgörs av:		
Konstaterade förluster	-18 525	-14 216
Infriade borgensåtaganden	-1 250	-
Influtet på avskrivna fordringar	1 516	2 736
Förlusttäckningsgaranti från staten	448	-218
Förlusttäckningsgaranti från EIF avs konstaterade förluster	2 584	2 687
Förändring av reserv för borgensåtaganden	-1 497	-1
Förändring av reserv för befarade kreditförluster ¹⁾	12 629	3 722
	-4 095	-5 290
¹⁾ I förändring av reserv för befarade kreditförluster ingår förväntad förlusttäckning i enlighet med avtal med Europeiska Investeringsfonden (EIF) tecknat under 2018.		
Not 9 Inventarier		
	2019-12-31	2018-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	4 513	4 433
Nyanskaffningar	718	456
Avyttringar och utrangeringar	-	-376
Vid årets slut	5 231	4 513
Akkumulerade avskrivningar		
Vid årets början	-3 946	-4 156
Avyttringar och utrangeringar	-	370
Årets avskrivning på anskaffningsvärden	-380	-160
Vid årets slut	-4 326	-3 946
Redovisat värde vid årets slut	905	567

Not 10 Andelar i dotterföretag			
	2019-12-31	2018-12-31	
Akkumulerade anskaffningsvärden			
Vid årets början och slut	18 177	18 177	
Akkumulerade nedskrivningar			
Vid årets början och slut	-15 209	-15 209	
Redovisat värde vid årets slut	2 968	2 968	
Specifikation av stiftelsens innehav av andelar i dotterföretag			2019-12-31
Dotterföretag /org nr, säte	Justerat EK /Årets resultat	Andelar /antal i % ¹⁾	Redovisat värde
Direkt ägda			
Norr Sädd Holding AB	5 335	263 550	2 968
556599-8233, Luleå	-8	100%	
			2 968
			2018-12-31
Dotterföretag /org nr, säte	Justerat EK /Årets resultat	Andelar /antal i % ¹⁾	Redovisat värde
Direkt ägda			
Norr Sädd Holding AB	5 342	263 550	2 968
556599-8233, Luleå	-8	100 %	
			2 968
¹⁾ Ägarandelen av kapitalet avses, vilket även överensstämmer med andelen av rösterna för totalt antal aktier.			
Not 11 Andelar i intresseföretag			
	2019	2018	
Akkumulerade anskaffningsvärden			
Vid årets början och slut	30 070	30 070	
Akkumulerade nedskrivningar			
Vid årets början	-11 446	-10 908	
Årets nedskrivningar	-1 124	-538	
Vid årets slut	-12 570	-11 446	
Redovisat värde vid årets slut	17 500	18 624	
Specifikation av stiftelsens innehav av andelar i intresseföretag			2019-12-31
Intresseföretag /org nr, säte	Justerat EK /Årets resultat	Andelar /antal i % ¹⁾	Redovisat värde
Direkt ägda			
Partnerinvest Övre Norrland AB	17 480	50 000	17 480
556771-4331, Luleå	-1 124	50 %	
Arctic Business Incubator AB	293	200	20
556668-3198, Luleå	-125	20 %	
			17 500
Specifikation av stiftelsens innehav av andelar i intresseföretag			2018-12-31
Intresseföretag /org nr, säte	Justerat EK /Årets resultat	Andelar /antal i % ¹⁾	Redovisat värde
Direkt ägda			
Partnerinvest Övre Norrland AB	18 604	50 000	18 604
556771-4331, Luleå	-1 866	50 %	
Arctic Business Incubator AB	445	200	20
556668-3198, Luleå	-15	20 %	
			18 624
Med justerat eget kapital avses Norrlandsfondens andel av företagets eget kapital inklusive eget kapitaldelen i obeskattade reserver. Med årets resultat avses Norrlandsfondens ägarandel av företagets resultat efter skatt inklusive eget kapitaldelen i årets förändring av obeskattade reserver.			
1) Ägarandelen av kapitalet avses, vilket även överensstämmer med andelen av rösterna för totalt antal aktier.			

Not 12 Fordringar hos intresseföretag		
	2019-12-31	2018-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början och slut	10 000	10 000
Akkumulerade nedskrivningar		
Vid årets början	-1 690	-834
Årets nedskrivningar	-195	-856
Vid årets slut	-1 885	-1 690
Redovisat värde vid årets slut	8 115	8 310
Fordran avser Norrlandsfondens andel av riskkapitalfond förvaldat av Partnerinvest ÖvreNorrland AB.		
Not 13 Fordringar lån		
	2019-12-31	2018-12-31
Vid årets början	896 420	909 057
Tillkommande fordringar	189 811	181 079
Reglerade fordringar	-183 820	-179 500
Årets avskrivningar	-18 525	-14 216
	883 886	896 420
Varav förfaller inom ett år efter balansdagen	193 584	187 560
Varav förfaller ett till fem år efter balansdagen	499 598	498 711
Varav förfaller senare än fem år efter balansdagen	190 704	210 149
I fordringar lån ingår lån mot konvertibla skuldebrev med	168 247	171 766
I fordringar lån ingår vinstandelslån med	-	15 000
I fordringar lån ingår lån och konvertibla skuldebrev med garanti av Europeiska Investeringsfonden (EIF) med	133 665	94 266
Utöver lån som redovisas i balansräkningen har fonden tecknat avtal om att erhålla royalty med	4 979	4 146
Not 14 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		
	2019-12-31	2018-12-31
Upplupna ränteintäkter på kortfristiga placeringar	414	457
Upplupna ränteintäkter på utestående lån	161	165
Övriga poster	1 316	738
	1 891	1 360
Not 15 Kortfristiga placeringar		
	Bokfört värde 2019-12-31	Bokfört värde 2018-12-31
Noterade andelar i aktiefonder	34 725	95 712
Noterade andelar i blandfonder	74 587	95 324
Noterade andelar i räntefonder och övriga ränteplaceringar	439 920	253 111
Noterade och onoterade aktier	2 136	10 860
	551 368	455 007
	Marknadsvärde 2019-12-31	Marknadsvärde 2018-12-31
Noterade andelar i aktiefonder	43 759	95 712
Noterade andelar i blandfonder	82 569	95 324
Noterade andelar i räntefonder och övriga ränteplaceringar	441 787	253 111
Noterade och onoterade aktier	2 538	10 860
	570 653	455 007
Blandfonder innehåller aktier, räntebärande värdepapper samt övriga placeringar. Upplupna räntor fastränteplaceringar redovisas i balansposten Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter enligt not 14.		

Not 16 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		
	2019-12-31	2018-12-31
Skulder för personalrelaterade kostnader	7 276	2 951
Skulder avseende befarade infriande av borgensåtaganden	2 000	750
Förutbetalda garantiavgifter	1 010	622
Övriga poster	762	382
	11 048	4 705
Not 17 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser		
	2019-12-31	2018-12-31
Ställda säkerheter	Inga	Inga
Eventalförpliktelser		
Tecknade ramar för garantier och borgensåtaganden	80 912	55 374
	80 912	55 374
Not 18 Betalda räntor och erhållen utdelning		
	2019	2018
Erhållen ränta	34 511	33 509
Erlagd ränta	1	2
Not 19 Övriga upplysningar till kassaflödesanalysen Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet m m		
	2019	2018
Avskrivning av anläggningstillgångar	380	160
Rearesultat vid avyttring av anläggningstillgångar	-	-130
Av- och nedskrivning av lånefordringar	20 336	15 072
Reservering för kreditförluster	-12 651	-3 721
Resultatandelar i intresseföretag	1 124	538
	9 189	11 919
Not 20 Likvida medel		
	2019	2018
Följande delkomponenter ingår i likvida medel:		
Banktillgodohavanden	47 585	111 351
Kortfristiga placeringar, jämfäställda med likvida medel	551 368	455 007
	598 953	566 358
Luleå den 24 februari 2020		
Gunnar Olofsson		
Ordförande		
Leif Boström	Ulf Ejelöv	
Marita Fransson	Kajsa Hedberg	
Eva Lindberg	Ingemar Nilsson	
Elise Ryder Wikén	Linda Sundberg	
Lars-Olov Söderström		
Verkställande direktör		
Vår revisionsberättelse har lämnats den 24 februari 2020		
Johanna Sällvin	Gunnar Karlsson	
Auktoriserad revisor	Auktoriserad revisor	
Av regeringen utsedda revisorer		

Styrelse

Gunnar Olofsson, Östersund (ordförande)
Född 1955. Styrelseordförande sedan 2018. Industriell rådgivare. Styrelseordförande för bland annat Skogsföretaget Statskog SF och ett flertal andra industriföretag i Sverige och Norge.

Elise Ryder Wikén, Skålan
Född 1968. Ledamot sedan 2019. Civilingenjör Lantmäteri. Regionråd och ordförande i regionala utvecklingsnämnden. Region Jämtland Härjedalen.

Leif Boström, Luleå
Född 1959. Ledamot sedan 2017. Direktör affärsområde specialprodukter LKAB. Styrelseledamot Euromin.

Kajsa Hedberg, Skellefteå
Född 1968. Ledamot sedan 2014. Vd SISP Swedish Incubators & Science Parks. Styrelseordförande EO Grafiska AB. Styrelseledamot Windevo AB.

Ingemar Nilsson, Sundsvall
Född 1956. Ledamot sedan 2017. Riksdagsledamot, finansutskottet. Styrelseledamot Riksbankens Jubileumsfond och Stadsbacken AB. Ordförande i Riksdagens råd för Riksrevisionen samt i Tidnings AB Nya Norrland-Dagbladet.

Marita Fransson, Lycksele
Född 1952. Ledamot sedan 2019. Ledamot i Regionala utvecklingsnämnden och dess beredning i Västerbotten.

Linda Sundberg, Stockholm.
Född 1983. Ledamot sedan 2018. Bolagsförvaltare Näringsdepartementet.

Ulf Ejelöv, Umeå
Född 1959. Tidigare Regionchef i Swedbank Norra Regionen samt ytterligare ledarbefattningar inom försäkring och bank

Eva Lindberg, Söderhamn
Född 1961. Ledamot sedan 2019. Regionråd och styrelseordförande i Region Gävleborg.

Lars-Olov Söderström, Luleå, Tf vd
Född 1952.

Personal

Petter Alapää
Företagsanalytiker, Luleå

Johanna Ceder
Företagsanalytiker, Sundsvall

Anna Hedström
Företagsanalytiker, Luleå

Linda Hollberg
Ekonomichef, Luleå

Birgitta Holmström
Administratör, Luleå

Maria Lindberg
Ekonom, Luleå

Kristina Lindgren
Vd-assistent/ekonomi/marknad, Luleå

Daniel Moberg
Företagsanalytiker, Sundsvall

Per Nilsson
Företagsanalytiker, Luleå

Erik Nyström
Företagsanalytiker, Luleå

Per-Erik Persson
Företagsanalytiker, Sundsvall

Elin Rahkola
Kreditanalytiker, Luleå

Lena Stuns
Kreditanalytiker, Sundsvall

Lars-Olov Söderström
Tf vd, Luleå

Peter Radkvist
Kreditanalytiker, Luleå

Inga-Lena Wahlstedt
Företagsanalytiker, Sundsvall

Framgång för Norrland

Vi är norra Sveriges ledande topplånefinansiär som skapar framgång genom att främja utvecklingen i regionens tillväxtföretag. Varje år lånar vi ut cirka 300 miljoner kronor till nyetablering, utveckling och expansion i det norrländska näringslivet. Vi fokuserar extra mycket på att stötta företag i inlandet, som drivs av kvinnor och som har hållbarhetsambitioner. Sedan vi startade 1961 har vi lånat ut mer än 8 miljarder kronor som i sin tur bidragit till investeringar för över 25 miljarder. Det är vårt sätt att bidra till att regionen växer, skapa framtidstro och framgång i vår del av landet.

**NORRLANDS
FONDEN**

TOPPLÅN FÖR FÖRETAG SEDAN 1961